

Bruselj, 2. maj 2024
(OR. en)

9370/24

ESPACE 45

DOPIS

Pošiljatelj: Generalni sekretariat Sveta
Prejemnik: Odbor stalnih predstavnikov/Svet

Zadeva: *Priprava na zasedanje Sveta za konkurenčnost (notranji trg, industrija, raziskave in vesolje) 23. in 24. maja 2024*
Evropska zakonodaja na področju vesolja: varnost, odpornost in trajnostnost vesoljskih dejavnosti v EU
– *izmenjava mnenj*

V prilogi vam pošiljamo dopis predsedstva z naslovom „**Evropska zakonodaja na področju vesolja: varnost, odpornost in trajnostnost vesoljskih dejavnosti v EU**“ za usmerjanje izmenjave mnenj na seji Sveta za konkurenčnost 23. maja 2024.

Evropska zakonodaja na področju vesolja: varnost, odpornost in trajnostnost vesoljskih dejavnosti v EU

Izmenjava mnenj

Politično ozadje

Vesoljske dejavnosti se soočajo s številnimi in vse večjimi izzivi. Nekateri od teh izzivov v zadnjem času postajajo čedalje bolj zaskrbljujoči, Unija in države članice pa bi se morale nanje skupaj odzvati. Namen tega dokumenta je oblikovati okvir za razpravo med ministri in ministricami, da bi izmenjali mnenja o pomembnih vidikih prihodnje zakonodaje Unije na področju vesolja, dokler Komisija ne predloži svojega predloga.

Izzivi

Eden od izzivov je prezasedenost tirnic (zlasti nizkih zemeljskih tirnic) zaradi hitre širitve dejavnosti zasebnih podjetij v vesoljskem sektorju, s čimer se povečujejo tveganja trčenja. Ta tveganja imajo lahko resne posledice, kot so prekinitve rutinskih dejavnosti na tirnicah, škoda na satelitih in izguba satelitov, ohromitev vesoljskih storitev (med njimi so tudi kritične storitve) in trčenja z zrakoplovi ob ponovnem vstopu v ozračje Zemlje. Zaradi teh možnih scenarijev bi lahko tirnice nenazadnje postale neuporabne za prihodnje generacije.

Še en izziv predstavlja tveganje kibernetских napadov in elektronskih posegov v vesoljsko infrastrukturo, ki se v kontekstu geopolitičnega dogajanja le povečuje. Kibernetски napadi, med njimi tudi takšni, ki so podprti s strani države, so vse bolj usmerjeni v vesoljska sredstva. Poleg tega je vesoljska infrastruktura zaradi kompleksne strukture vesoljskih sredstev (različni segmenti, ki medsebojno delujejo, široke napadne površine, več vstopnih točk za potencialne napadalce), njihove zastarelosti (stare telekomunikacijske infrastrukture, težave pri vzdrževanju in popravilih) in postopkov javnega naročanja (zapletene dobavne verige) postala ranljiva tarča.

Pri obravnavanju teh izzivov je ključnega pomena tudi zmanjšanje vpliva vesoljskih dejavnosti na okolje ter zmanjšanje odvisnosti od tehnologij in surovin tretjih držav.

Ukrepi

Države članice so začele obravnavati te izzive in sprejemati zakonodajo na področju vesolja za opredelitev in odobritev vesoljskih dejavnosti. Danes ima enajst držav članic nacionalno zakonodajo na področju vesolja, več drugih pa jo tudi že pripravlja. Te zakonodaje se zelo razlikujejo glede na področje uporabe in obseg. Evropska komisija je v zvezi s tem predlagala pripravo evropske zakonodaje na področju vesolja za oblikovanje skupnih pravil o varnosti, odpornosti in trajnostnosti vesoljskih dejavnosti, ki bi ob spoštovanju nacionalnih pristojnosti omogočila vzpostavitev enotnega trga EU za vesoljske dejavnosti.

Evropska komisija je vzpostavila postopek posvetovanja z državami članicami in industrijo, tudi o ustreznih stebrih predvidene evropske zakonodaje na področju vesolja:

- Steber varnosti bi obravnaval zlasti tveganja trčenja (izogibanje trkom, manevriranje vesoljskih plovil, določanje položaja na tirnici) in nastajanje vesoljskih odpadkov (načrti za zmanjševanje vesoljskih odpadkov) za nosilne rakete in satelite.
- Steber odpornosti bi postavil oceno tveganja in scenarije varnostnih tveganj v središče vesoljske industrije EU ter dosledno izboljšal raven zaščite za vse segmente vesoljske infrastrukture (zemeljski, vesoljski in povezovalni segment).
- Steber trajnostnosti bi vzpostavil temelje za skupna pravila za izračun okoljskega odtisa vesoljskih dejavnosti za njegovo dolgoročno zmanjšanje.

Točke za razpravo

Okrepiti je treba konkurenčnost evropske vesoljske industrije, zlasti za MSP in zagonska podjetja. Evropska zakonodaja na področju vesolja ne bi smela pretirano urejati industrije, prav tako pa se ne bi smela enako uporabljati za vse industrijske akterje, pri čemer je **sorazmernost** ključnega pomena. Zadevati bi morala tako operaterje iz EU kot operaterje iz tretjih držav, ki želijo svoje vesoljske storitve dati na enotni trg EU, ter obravnavati morebitno izkrivljanje trga. Industriji bi morala zagotoviti jasne koristi, kot so upravna poenostavitev, enaki konkurenčni pogoji, višja raven zaščite in stabilnost za privabljanje naložb. Obvezne zahteve bi prav tako bilo treba uporabljati sorazmerno. V evropski zakonodaji na področju vesolja bi morali biti nadalje predvideni podporni ukrepi, ki bi vesoljski industriji olajšali izpolnjevanje obveznih zahtev, na primer krepitev zmogljivosti, tehnična pomoč in finančna podpora.

V sedanjem geopolitičnem kontekstu je treba na dosleden način povečati raven zaščite in odpornosti vesoljskih sistemov: vseh satelitskih operaterjev v EU, vseh segmentov (vesoljski, zemeljski in podatkovno-povezovalni segment) in vseh sredstev (komercialna in državna sredstva ter sredstva v lasti EU). Pravila bi morala zagotoviti celovito pravno varnost za akterje vesoljske industrije, **odpornost in konkurenčnost** pa bi se morali vzajemno dopolnjevati.

Glavni mednarodni državni akterji na področju vesolja so okrepili svoje regulativne ukrepe, zlasti v zvezi z upravljanjem vesoljskega prometa in kibernetško varnostjo, ter dejavno sodelujejo pri oblikovanju ustreznih mednarodnih standardov. Zato je pomembno, da čim prej ukrepamo in tako zagotovimo, da vesoljska industrija EU ne bo prisiljena slediti standardom ali normam, ki so jih uvedle druge jurisdikcije. Z ukrepi Unije bi ta postala verodostojen mednarodni akter, tudi pri določanju naših norm in standardov.

Ministre in ministrice prosimo, da odgovorijo na naslednji vprašanji:

Vprašanji

1. Kako najbolje zagotoviti, da bo se bo z evropsko zakonodajo na področju vesolja okrepila konkurenčnost vesoljske industrije EU?
2. Kako najbolje izkoristiti evropsko zakonodajo na področju vesolja za krepitev odpornosti vesoljskih sistemov?